

БЕЗПЕКА ЖИТТЕДІЯЛЬНОСТІ, ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Силабус навчальної дисципліни

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр	
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка	
Спеціальність	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	
Спеціалізація	015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології	
Освітньо-професійна програма	Професійна освіта (Харчові технології) https://ipcpm.in.ua/wp-content/uploads/opp_fmb_poht-2023-2.pdf	
Статус дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Рік навчання	перший	
Інформаційний обсяг	3 кредитів/90 годин, з них:	2-й семестр
	лекційних	37
	практичних	20
	самостійної роботи	33
Вид контролю	залік	
Викладач	 СЕЛЕДЕЦЬ Ганна Володимирівна, спеціаліст другої категорії	
Контакти (імейл)	hseledetsj@pipfk.ukr.education	
Навчальний Google Клас	https://classroom.google.com/c/NzQ0NjkwOTMyMjc1?cjc=ca7iyve	
Навчальні матеріали в електронній бібліотеці	https://drive.google.com/drive/folders/1IlWgTyS7DMtmViP6OXm8Qf51hmidIlwk	
Заняття	згідно з розкладом	
Додаткові заняття	четвер, 15:20-16:40	

ПРЕДМЕТ вивчення дисципліни:

система законодавчих актів, соціально-економічних, організаційних, технічних і лікувально-профілактичних заходів і засобів, які забезпечують працездатність і збереження здоров'я людини у процесі праці та способи захисту людей в умовах повсякденного життя та у надзвичайних ситуаціях

МЕТА викладання дисципліни:

надання здобувачам освіти знань та формування в них умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, екологічної та науково-освітньої діяльності) та для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації й привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання; формування відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях

ЗАВДАННЯ дисципліни:

– набуття здобувачами освіти знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності у різних сферах професійної діяльності;

– опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях;

формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятого ризику

ПРЕРЕКВІЗИТИ: при вивченні дисциплін охорона праці (I ступінь навчання), економіка, фізика, історія.

КОМПЕТЕНТНОСТІ, які мають бути сформовані:

ЗАГАЛЬНІ: ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності ЗК8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	СПЕЦІАЛЬНІ: СК10 Здатність здійснювати професійну діяльність відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.
--	---

РН1 Застосовувати нормативно-правові документи, міжнародні та національні стандарти і практики, галузеві стандарти професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації).

РН4 Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти відповідно до вимог охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

РН 20 Дотримуватися здорового способу життя та здійснювати його пропаганду серед здобувачів освіти.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Відповідальність викладача: – забезпечення викладання дисципліни відповідно до навчального плану, програми дисципліни; – оцінювання навчальних досягнень ЗО відповідно до критеріїв; – дотримання норм педагогічної етики; – доступність для комунікації у робочий час визначеними у силабусі засобами.	Відповідальність здобувача освіти: – обов'язкове відвідування занять; – участь в обговоренні теоретичних питань, виконання письмових завдань; – своєчасне виконання лабораторних робіт та здача звітів, захист робіт; – відпрацювання пропущених аудиторних занять; – виконання завдань, винесених на самостійне вивчення; – дотримання норм ділової етики у спілкуванні з викладачем, іншими ЗО.
--	--

ПЛАГІАТ, АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання вимог **Положення про академічну доброчесність у ППФКу:**

<https://ipcpm.in.ua/wp-content/uploads/3.1.3-pipfk-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>

ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для організації дистанційного навчання:

персональний комп'ютер або смартфон / планшет;
 набір інструментів та сервісів на базі хмарних технологій Google Workspace for Education;
 додатки Google Клас, Google Meet.

Для виконання лабораторних робіт, індивідуального завдання:

персональний комп'ютер;
 операційна система Windows;

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Змістові модулі (ЗМ) і теми	Кількість годин, в т.ч.			
	всього	лекції	лаборат. роботи	самост. вивчення
ЗМ 1. Правові та організаційні основи охорони праці. Охорона праці в галузі	16	6	4	6
<i>Тема 1.</i> Вступ. Мета і завдання дисципліни. Загальні правові та організаційні питання охорони праці. Галузеві стандарти	4	2	—	2
<i>Тема 2.</i> Державний і громадський контроль за охороною праці, відомчий контроль. Органи державного нагляду за охороною праці	4	2	—	2
<i>Тема 3.</i> Інструктування з безпеки праці. Поняття про виробничий травматизм і профзахворювання.	8	2	2	2
<i>Тема 4.</i> Розслідування нещасних випадків на виробництві	-	-	2	-
ЗМ 2. Основи фізіології та гігієни праці	12	4	6	2
<i>Тема 5.</i> Виробнича санітарія та гігієна праці.	6	2	2	2
<i>Тема 6.</i> Освітлення виробничих приміщень	2	-	2	-
<i>Тема 7.</i> Гігієнічна класифікація праці. Атестація робочих місць за умовами праці.	4	2	2	-
ЗМ 3. Основи електробезпеки. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	10	4	2	4
<i>Тема 8.</i> Вплив електричного струму на організм людини. Електричні травми, їх види. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом.	4	2	-	2
<i>Тема 9.</i> Стислі основи анатомії людини. Послідовність, принципи й засоби надання першої медичної допомоги. Дії у важких випадках.	6	2	2	2
ЗМ 4. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Джерела небезпеки життєдіяльності людини	34	14	6	14
<i>Тема 10.</i> Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек.	6	2	2	2
<i>Тема 11.</i> Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки	4	2	-	2
<i>Тема 12.</i> Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах	4	2	-	2
<i>Тема 13.</i> Пожежна безпека	4	2	-	2
<i>Тема 14.</i> Хімічна безпека	4	2	-	2
<i>Тема 15.</i> Радіаційна безпека	4	2	-	2
<i>Тема 16.</i> Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристика. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС. Інформаційні небезпеки	8	2	4	2
ЗМ 5. Основи цивільного захисту населення і територій	18	9	2	7
<i>Тема 17.</i> Законодавчі та нормативноправові основи цивільного захисту.	4	2	-	2
<i>Тема 18.</i> Характеристика осередків ураження в умовах НС воєнного характеру	4	2	-	2
<i>Тема 19.</i> Характеристика осередків ураження в умовах НС техногенного та природного характеру	6	2	2	2
<i>Тема 20.</i> Основні способи і принципи захисту населення в умовах НС	4	3	-	1
Всього	90	37	20	33

ЗАСОБИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання навчальної діяльності здійснюється шляхом поточного контролю, тематичних та семестрових атестацій.

Поточне оцінювання проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, тестування, перевірки конспектів та завдань для самостійної роботи, виконання лабораторних робіт та їх захисту.

Передбачено **5 тематичних атестацій** відповідно до змістових модулів програми.

Підсумковий контроль – *залік* (семестрова атестація), оцінка за який визначається як середня зважена за результатами тематичних атестацій, отриманих здобувачем освіти під час вивчення дисципліни.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється за 4-бальною шкалою.

Теоретичний матеріал	Лабораторні роботи	Самостійна робота
ВІДМІННО		
ЗО володіє навчальним матеріалом у повному обсязі; вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст питань. Відповіді правильні, обґрунтовані, логічні, містять аналіз і систематизацію, аргументовані висновки. Використовує основну та додаткову літературу, самостійно знаходить джерела інформації та користується ними. Активно працює протягом вивчення всього курсу. При виконанні тестових завдань правильно відповідає на 90-100 % запитань.	ЗО виконує завдання в повному обсязі, усвідомлено та без помилок, у встановлені терміни; використовує як типові, так і самостійно розроблені алгоритми дій. Завдання виконує у встановлені терміни, у повному обсязі. Звіти оформлені відповідно до вимог, вчасно здані.	Виконано 100 % обсягу
ДОБРЕ		
ЗО достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, розкриває зміст питань. При висвітленні деяких питань допускає несуттєві помилки чи неточності, має місце недостатня аргументованість. Використовує основні та додаткові джерела інформації. Активно працює протягом вивчення усього курсу. При виконанні тестових завдань правильно відповідає на 70-89 % запитань.	ЗО допускає несуттєві помилки, які самостійно виправляє, в деяких випадках потребує консультацій викладача. Працює за типовими алгоритмами дій, завдання виконує у встановлені терміни, у повному обсязі. Звіти оформлені відповідно до вимог, вчасно здані.	Виконано не менше 90 % обсягу
ЗАДОВІЛЬНО		
ЗО відтворює значну частину навчального матеріалу на рівні запам'ятовування, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації. Не користується необхідними джерелами інформації. На заняттях поводить себе пасивно. При виконанні тестових завдань правильно відповідає на 50-69 % запитань.	Допускає помилки, для виправлення яких потребує консультацій викладача. Роботи виконуються за типовими нескладними алгоритмами дій, у неповному обсязі. Порушуються терміни здачі звітів.	Виконано не менше 70 % обсягу
НЕЗАДОВІЛЬНО		
ЗО не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, не в змозі його висвітлити. Окремі питання дисципліни викладає фрагментарно, поверхово, без аргументації та обґрунтування; у відповідях допускає істотні помилки. На заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за вимогою викладача. При виконанні тестових завдань правильно відповідає на 0-49 % запитань.	Завдання виконуються за найпростішими алгоритмами дій, припускаються суттєві помилки. ЗО не може працювати без постійних консультацій викладача. Порушуються терміни здачі звітів, виконуються не всі роботи.	Виконано менше 50 % обсягу

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

ЛІТЕРАТУРА
Основна - Гандзюк, Є.П. Желібо, М.О. Халімовський, Охорона праці. Підручник/Київ, 2022р. - Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В. Безпека життєдіяльності. Навч. посібник/Київ, 2022 р. 384 с. - Запорожець О.І., Безпека життєдіяльності. Навч. посібник/ Київ, 2019 р. 448 с. - Запорожець О.І., Михайлюк В.О., Халмурадов Б.Д. Цивільний захист. Підручник/Київ, 2020 р. 264 с.
Додаткова

1. Васійчук В.О., Гончарук В.Є., Качан С.І., Мохняк С.М. Основи цивільного захисту: Навч. посібник / Львів, 2010. 384 с.
2. Безпека життєдіяльності та цивільний захист. Конспект лекцій. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 155с.
3. Іванова І.В., Заплатинський В.М., Гвоздій С.П. "Безпека життєдіяльності" навчально-контролюючі тести. Київ : "Саміт-книга", 2005. 148 с.
4. Катренко А.А., Кіт Ю.Н., Пістун І.П. Охорона праці: курс лекцій. Практикум/Суми, 2023 р. 540 с.
5. Пістун І.П. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. Львів : "Тріада плюс", 2011. 436 с.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <https://nau.ua>
2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL : <http://www.rada.kiev.ua>
3. Урядовий портал. URL : <http://www.kmu.gov.ua/>
4. Державна служба України з надзвичайних ситуацій URL : <https://dsns.gov.ua/>
5. Державна служба України з питань праці. URL: <https://dsp.gov.ua/>
6. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Закон України Про охорону праці. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>
8. Кодекс Цивільного захисту України. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>